

# 10. BÖLÜM

•sigorta

- ÖĞR. GÖR. ORHAN ŞENSES
- [osenses@trabzon.edu.tr](mailto:osenses@trabzon.edu.tr)

## 5.5.LOJİSTİK İŞ SÜRECİ OLARAK SİGORTALAMA

- Sigorta konusu, öncelikle dış ticarete karşılaşılan riskler ,
- daha sonra FF lerin lojistik operasyonları yürütmeleri sürecinde karşı karşıya kaldıkları riskler
- 
- ve bu risklere karşı geliştirmek zorunda oldukları risk dağıtım aracı **sigorta** olarak değerlendirilecektir.

## 5.5.1.Gelişen Ticaret, Ortaya Çıkan Risk Unsurları ve Sigorta

- Sigortalama faaliyetinin gelişim süreci incelendiğinde;
- ticaret ile sigortanın birbirine yakın iki olgu olduğu görülmektedir.

- Dünyada ticaretin hızlı büyümesi ile eşyanın U.A. transferindeki artış,
- yanı sıra tedarik ve dağıtım yerlerinin giderek birbirinden uzaklaşması,
- karşı karşıya kalınabilecek risk unsurlarını arttırmış ve beraberinde ;
- taşıma, dağıtım, depolama ve elleçleme işlemlerinin daha profesyonel iş yapış şekli ile tamamlanmasını zorunlu kılmıştır.

- Küreselleşme sürecinde sınırların ortadan kalkması, uluslararası ticaret koşullarında çok sayıda ülke ve dünya pazarlarında dolaşan yüz binlerce malı içeren karmaşık bir yapının oluşmasına neden olmuştur.

- U.A. ticari faaliyetlerde karşı karşıya kalınan riskler ve doğacak zararların güvence altına alınması zorunluluğu, sigorta konusunun ön plana çıkmasında etkili olmuştur.

- Risk olgusu ile birlikte;

- Belirsizlik
- Tehlike
- İstenmeyen olaylar
- Zor durum hali
- Tedbirli olma
- Zarara uğrama
- Sigorta
- Tazmin etme

- vb. kavramlar akla gelmektedir. (Ünsal: 2001, 5).

- **Bu bölümde;**
- önce genel anlamda risk kavramı ele alınarak,
- devamında:
- uluslararası ticarete karşı karşıya kalınan riskler,
- tarafların yükümlülüklerini zamanında ya da hiç yerine getirmemesine bağlı olarak ortaya çıkan kayıp ve zararlar
- ve bu yönde çözüm olarak görülebilecek sigorta yükümlülüğü ile zararların tazmini ve sigorta belgeleri vb. konulara açıklık getirilmiştir.

- **Risk;**
- Her tür ekonomik girişimin tabi olduğu ve işletmelerin planlanan faaliyetlerini tehdit eden tehlikeler,
- İşletmenin hali hazırdaki ve gelecekteki varlıklarını tehdit eden olaylar,
- Gelecekte ortaya çıkması muhtemel ve istenmeyen bir olayın gerçekleşme olasılığı
- şeklinde ifade edilebilir.

## 5.5.2.Riski Oluşturan Temel Faktörler ve Dış Ticarete Risk Faktörleri

- *Genel olarak risk kaynakları;*

- Fiziksel Risk Kaynakları (kazalar, yangın, vb.)
- Ekonomik Risk Kaynakları (konjonktürel ve mevsimlik mali' dalgalanmalar, ekonomik kriz, alıcının ödeme gücü içinde olmasına bağlı olarak tahsil edilemeyen alacaklar vb.)
- Doğal Olaylar (deprem, sel, fırtına vb)
- Sosyal Risk Kaynakları (hırsızlık, kundaklama vb)
- gibi ana başlıklarda düşünülebilir.
-

- *Bunun yanı sıra, dış ticaret işlemlerinde karşı karşıya kalınan risk unsurları;*
- 1.Taşıma Sırasında Karşı Karşıya Kalınan Riskler
- Malların yükleme, taşıma ve boşaltma işlemlerinde tarafların yükümlülüklerini eksik yerine getirmesi ve buna bağlı ortaya çıkan durumlar,
- 2.Taşıyıcının elinde olmayan nedenlerle (mücbir sebep) ortaya çıkan kayıplar,

- 3.Ticari Riskler
- İthalatçının malın bir bölümünü veya tamamını almaktan vazgeçmesi,
- Ekonomik kaynaklı nedenlerle alıcının iflası ve alıcının ödeme gücü içinde bulunmasına bağlı tarafların ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemesi,
- İhracatçı ve İthalatçı arasındaki anlaşmaya uygun miktar ve kalitede malın zamanında alıcısına gönderilememesi,
- Dış ticarete taraf olan ülkelerin farklı yapı ve yasal düzenlemelerine bağlı olarak ortaya çıkan anlaşmazlıklar

- 4.Politik Riskler
- İthalatçı ya da ihracatçının kontrolü dışında gelişen ve ilgili ülkelerde ortaya çıkan hükümet müdahaleleri, yasaklamalar, savaş vb. olaylar şeklinde belirtilebilir.
- Burada özellikle taşıma sırasında karşı karşıya kalınan riskler ve tazminine yönelik sigorta işlemleri konusu ele alınmaktadır.

### 5.5.3.Taşıma Sırasında Karşı Karşıya Kalınan Riski Etkileyen Faktörler

- Taşınan eşyanın ambalaj şekli (sandık, kafes, koli, çuval, torba, konteyner, özel ambalaj vb)
- Taşıma aracı türü ve yola yüke uygunluğu (gemi, uçak, treyler, kamyon, tren)
- Yükleme ve boşaltma şekli (mekanik güç, insan gücü, özel sistem ve teçhizat vb)
- Yol ve geçiş güzergahı (yol durumu, ülkelerin konumu, ülkelerden geçiş riski)
- Siyasi nedenlerle ülke geçişlerinde yaşanan zorluklar

- Uluslararası ticari ilişkide tarafların aralarındaki sorumluluk sınırlarını belirleme ve haklarını hukuki güvence altına almak üzere,
- 1. “satış sözleşmesi”,
- 2. “taşıma sözleşmesi” ve
- 3. “sigorta sözleşmesi”,
- olmak üzere **üç sözleşme** önemli görülmektedir.

## 5.5.4.Risk ve Sigorta

- Bir ticari faaliyette, ürünün üretiminden alıcısına ulaştırılmasına kadar olan süreçte ortaya çıkması muhtemel olayların neden olabileceği zarar ve kayıplara karşı, **güvence ortamının sağlanması gereklidir.**
- Özellikle risk unsurlarının çok fazla olduğu dış ticarete,
- iş akışı sırasında karşı karşıya kalınan riskleri ihracat ve ithalatçıların kendi olanakları ile karşılamaları mümkün görülmemektedir.

- **Bir yandan**, malların alıcısına ulaştırılması sırasında doğru taşıma şekli,
- araçları ve ekipmanlarının kullanılmamasına bağlı olarak ilk üretildiği kalite ve standartta **teslimin gerçekleştirilememesi** ,
- ya da mücbir sebep hallerinden doğan olaylar büyük miktarda zararların ortaya çıkmasına neden olurken,
- **diğer yandan** da ithalatçının **ekonomik nedenlerle ödeme yükümlülüğünü zamanında ya da hiç yerine getirmemesine** bağlı olarak her an zararlar karşı karşıya kalınması söz konusu olabilmektedir

- **Türk Ticaret Kanunu V. Kitap ta Sigorta Hukuku bölümünde;**
- “Sigorta bir akittir ki;
- bununla sigortacı bir prim karşılığında diğer bir kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini halele uğratan bir tehlikenin (bir rizikonun) meydana gelmesi halinde tazminat ödemeyi ve sair ödemelerde bulunmayı üzerine almaktadır.” İfadesine yer verilmiştir(T.K. md.1263).

## 5.5.5.Sigorta ve Temel Kavramlar

- **Sigorta;** Riskten kaçınmanın karşılığı olarak kabul edilmektedir. Yapılan sigortalama işlemi ile bireyler ve örgütlerin olası riskler halinde ortaya çıkabilecek kendi pür risk ve finansal kayıpları ile ilgili belirsizliklerini ticari ilişki içerisinde bulundukları diğer kişilere aktarmaları esasına dayalı bir ekonomik oluşum şeklinde görülebilir (Parasız, 1999:536).

Kısaca ortaya çıkması muhtemel ve parayla ölçülebilen risklerin, bir bedel (prim) karşılığında bu işi üstlenen şirket tarafından tazmin edilmesi olarak ifade edilebilir. Sigorta; Türk Ticaret Kanununa ve Sigorta Hukukuna göre bir akit, bir sözleşmedir.

- **Sigortacı:**
- Bir prim karşılığında diğer bir kişi kurumun ölçülebilir menfaatlerini zarara uğratan tehlikenin (riskin) meydana gelmesi halinde, **tazminat** **ödemeyi** ya da **kişilerin yaşamları süresince ortaya çıkabilecek maddi kayıp yaratan olumsuzluklar karşısında bir bedel ödemeyi** veya **sair ödemelerde bulunmayı üzerine alan taraftır.**

- *Sigortalananabilir Menfaat;*
- Sigorta sözleşmesinin oluşmasına esas teşkil eden ve sigortalanan malla, sigortalı arasında para ile ölçülebilir zarar ve sorumlukların bedelidir.
- *Sigortalı;*
- Prim denilen bir bedel karşılığında kendine/kurumuna ve malına gelebilecek riskleri sigorta şirketine devreden kişi ya da kuruluştur

- *Sigorta Poliçesi;*
- Sigorta şirketleri tarafından düzenlenen, sigortalıya ödediği prime karşılık, karşılaşılabilecekleri risklere bağlı **ortaya çıkacak zararı tazminat olarak alma hakkı veren belgedir.**

- *Sigorta Primi*;Sigorta ettiren tarafın sigorta şirketine ortaya çıkması muhtemel risk unsurlarını devretmesi karşılığında ödediği bedeldir.
- *Sigorta Tazminatı*;Riske bağlı zararın ortaya çıkması halinde, sigorta şirketinin sigorta ettirene ödediği bedeldir.
- *Taşıma Sigortası*;Alım satım sözleşmesinin yapılmasından sonra, taşıma sırasındaki risklere bağlı zararın tazminin sağlanabilmesi için yapılan sigortadır.

- ***Taşımada Sigortalanamayan Riskler;***
- Bazı konular sigorta sözleşmesi yapılırken, risk unsurları arasında yer almamaktadır.
  - **Bunlar ise;**
- zarar, ziya hasarları,
- sigorta ettirenin kastî müdahalesi ile veya hile yolu ile meydana gelmiş zararlar,
- doğa kanunlarına göre asla ortaya çıkması mümkün olmayan olaylar,
- kanun, ahlak ve adaba aykırı olaylar,

- sigortaya konu olan eşyanın normal kullanımı esnasında ortaya çıkabilecek eskime ve yıpranmalar (bunlar zaten amortisman kapsamındadır),
- uygulamada tehlikenin ortaya çıkma ihtimalinin hesaplanamadığı durumlar,
- şeklinde karşılaşılan riske konu teşkil etmeyen durumlardır

- *Yük;*
- **Taşıyanın** ,taşıtan adına aldığı önemli bir sorumluluk olup,
- **kaybı veya yitimi halinde ,**
- yapılan sigorta sözleşmesi kapsamında ortaya çıkan zararın tazminini gerektiren ,
- **ve**
- dış ticarette sigortalamanın ana konusu olan eş-yadır.

## 5.5.6.Dış Ticarete Sigorta İşlemleri

- *Dış ticarete Sigorta;*
- Sigorta şirketleri ile ithalat ve ihracatçıların aralarında yapmış oldukları anlaşma (sözleşme) hükümleri çerçevesinde,
- U.A. ticarete konu malların taşınması sırasında ortaya çıkabilecek her türlü risk unsurlarına karşı kayıpların telafisi ve güvence altına alınmasıdır.

- Taşıma sırasında oluşabilecek hasarları ve kayıpları önlemenin iki yolu bulunmaktadır:
- 1. Bunlardan biri ;
- doğru ambalajlama,
- 2. diğeri ise ;
- geniş teminatlı yapılacak sigortalamadır.

- Burada ithalat ve ihracatçıların **dış ticaretteki risk unsurlarını dikkatle değerlendirmeleri ve sigorta teminat kapsamını o ölçekte belirlemeleri,**
- zarar halinin ortaya çıkması halinde tazminindeki sorunları ortadan kaldıracaktır.
- **Aksi halde;** ürünlerin, malların taşınması sırasında ortaya çıkan **risk unsurları tümüyle güvence altına alınmamış olmaktadır.**

- Gümrük Yönetmeliği 119. md. ne göre,
- eşyanın sigorta edilmiş olduğunu gösteren sigorta poliçesi olmaksızın ithalat işlemleri tamamlanamamaktadır.
- İthalatçının ;
- sigorta poliçesi olmaksızın gümrüğe getirdiği malları ,
- gümrükten çekilmesi için ,
- fatura tutarının belirli bir bedeli kadar tutarı,
- **ceza olarak** ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.

- Dış ticarete sigorta yükümlülüğü ve sigorta masraflarının kimin tarafından karşılanacağı konusunda;
- **KURAL OLARAK** riski kim yükleniyorsa, sigortayı o yaptırmak durumundadır ,
- **ya da** ticaret sürecinin başlangıcında yapılan satış sözleşmesinde kararlaştırılan teslim şekli belirleyici olmaktadır.
- Sigorta konusuna ilişkin olarak ICC (Milletlerarası Ticaret Odası) tarafından düzenlenmiş konular

- İhracatçı, sigorta yükümlülüğünü de üstlendiği ilgili İNCOTERMS klotlarına göre, masrafları kendisine ait olmak üzere bir sigorta poliçesi temin etmek ve poliçenin bir nüshasını veya bunu kanıtlayan başka bir dokümanı alıcıya iletmek,
- Ticari teamüller gereğince en dar kapsamlı da olsa ihracatçı tarafından sigorta yaptırılmak ve farkı ithalatçıya ait olmak üzere daha geniş kapsamlı sigorta poliçeleri düzenlemek,

- Sigorta sürelerinin kapsamı konusunda İNCOTERMS klotlarının ifade ettiği sürelere uymak,
- Sigorta bedelini, satış sözleşmesinde deklare edilen mal bedelinin %10 fazlası olarak belirlemek
- Hangi olayların fors majör (sorumlulukları yerine getirmeme halinde haklı mazerete sahip olma) olarak kabul edileceğine ilişkin ithalatçı ve ihracatçının ortak kararı ve buna ilişkin listeyi hazırlamak
- Şeklinde belirtilebilir.

## 5.5.7.Dış Ticarete Kullanılan Sigorta Belgeleri

- Dış ticarete kullanılan sigorta belgeleri üç türde görülmektedir (Güven, 1999:139).
- *5.5.7.1. Flotan Sigorta Poliçesi (geçici poliçe);*
- Kesin sigorta yaptırılmadan ve mallar yüklenmeden önce hazırlanan bu belgenin taraflarca kabul edilmesi ile belirli bir yüklemenin bir defaya mahsus olmak üzere sigorta ettirilmesi işlemidir.

- **Bu tür poliçede, sevkiyat ile ilgili bazı bilgilerin eksikliği söz konusu olup** (gemi adı, malın değeri vb), **bu bilgilerin daha sonra bildirilmesi ve eksikliklerin yerine getirilmesi kaydıyla teminat verilmektedir.**
- **Yükleme gerçekleştirildikten sonra,**
- **flotan sigorta kesin sigortaya dönüştürülmektedir.**  
Flotan sigorta için sigorta başvuru formu doldurup, sigorta yaptıran tarafından imzalanarak sigorta şirketine verilmesi yeterlidir

- **5.5.7.2. SİGORTA mektubu;**
- ***Kefalet Sigortası ile sigorta şirketi, sigortalının “kefili” olmakta ve sigortalı, kuruma olan borcunu yerine getirmediği takdirde kurumun maruz kaldığı zararları tazmin etmeyi taahhüt etmektedir. Kefalet Sigortası, bankaların düzenlemiş olduğu teminat mektubu işlevine sahip bir sigorta ürünüdür.***

- **5.5.7.3. Kesin Sigorta Poliçesi;**

- Sigorta Şirketleri tarafından mallar yüklendikten sonra düzenlenen ve prim ödenerek tazminat hakkı doğuran,
- içeriğinde her türlü bilginin bulunduğu belgedir. Özellikle riskler konusuna tam açıklık getirilmelidir

- **5.5.7.3. Sigorta Sertifikası (abonman poliçeler);**
- Tanım: yangın ve nakliyat-yük sigortalarında , sigortalıya belirli bir dönem için otomatik sigorta güvencesi sağlayan poliçe türü.
- Birden fazla yüklemesi olan ithalat ve ihracatçıların, kesin sigorta öncesi hazırladıkları belge olup, **yüklemeden önce yükleten ile taşıyıcı arasında düzenlenmiş, fazla kapsamlı olmayan sertifikadır.**
- Sigortacı ve sigortalanan arasında yapılan açık veya flotan sigorta sözleşmesine dayanılarak, birden fazla yüklemenin sigortasını kapsamak üzere düzenlenmektedir.

- Sigorta şirketi tarafından düzenlenerek sigortalıya verilen ve sigorta sözleşmesinin varlığına kanıt olarak kullanılabilen bir belgedir. Belge, sigortalının kimliğine ilişkin bilgiler, sigorta teminatının kapsamı ve poliçe şartları hakkında genel bilgiler içermektedir.
- Sigorta setifikası, sigortanın bir şart olarak öne sürüldüğü borç alacak ilişkilerinde ve hukuki işlemlerde kullanılmaktadır ve gerekli olduğu takdirde her sigorta branşı için düzenlenebilir. Özellikle bir ana poliçe ile birden fazla kişi veya sigorta konusu için grup teminatı veren branşlarda sıklıkla kullanılmaktadır.

## 5.5.8.Dış Ticarete Taşıma (Nakliyat) Sigortası Türleri

- **Dış ticarete taşıma sırasında karşı karşıya kalınan riskler önemli olup, taşıma sigortaları ana başlıkları ile**
  - 1) Emtia Nakliyat Sigortaları
  - 2) Nakliyecinin Sorumluluk Sigortası
  - 3) Kıymet Nakliyat Sigortaları
  - 4) Tekne ve Navlun Sigortaları
- olarak belirtilebilir.

## 5.5.8.1.Emtia Nakliyat Sigortaları

- *Emtia Nakliyat Sigortaları;*
- **EMTİANIN**, kara, deniz, hava ve demiryollarında taşınması sırasında meydana gelecek hasar ve kayıplarını teminat altına almaktadır.
- Çeşitli yollarla taşınmakta olan malların sevk edilmeleri sırasında meydana gelebilecek hasarlar ile deniz araçları için söz konusu olabilecek zarar ve ziyarı temin eden sigorta türüdür.

- \*\*\*\*\*Emtia - Nakliyat Sigortalarında Karşılaşılan Temel Kavramlar.\*\*\*\*\*

- Avarya tanımı: gemi ve yükün uğradığı olağan dışı zarar ziyan ile sefer sırasında yapılan olağanüstü masrafları tanımlayan Nakliyat sigortacılığı terimi.

- ***Müşterek Avarya;***

- gemiyi ve yükü tehdit eden bir tehlikeden korunmak amacıyla;
- **bilerek** bir eylemde bulunulması ya da bir masrafa katlanılması
- “müşterek avarya” olarak kabul edilmektedir.

\*\*\*\*\*

- Emtia - Nakliyat Sigortalarında Karşılaşılan Temel Kavramlar. \*\*\*\*\*
- *Müşterek.*
- Bu durumda ortaya çıkan zarar ve giderler müşterek avarya zararı olarak kabul edilmekte ve **örneğin gemide meydana gelen bir olaysa,**
- o gemi ile malları taşınan tüm sigorta şirketleri zarara müşterek olarak katılmaktadır.
- Kendi sigortaladıkları mallar zarara uğramasa dahi
- **zarara ortak olmaktadır** \*\*\*\*\*

- **Geminin fırtınalı bir havada batma tehlikesine karşı bir kısım güverte yüklerinin denize atılması bir müşterek avarya eylemidir.**
- Müşterek avaryaya dahil olan zarar ve masraflar, gemide yükü bulunan yük sahipleri ve onların sigorta şirketleri arasında paylaştırılmaktadır

- **Hususi Avarya Franko;**

- Müşterek avarya olmayan ve bir kaza sonucunda ortaya çıkan bütün zarar ve masraflar hususi avarya kapsamındadır.
  - En dar kapsamlı riziko çeşididir.
- Hususi avarya Franko, sadece ;
- geminin batması,
- yanması veya
- karaya oturması
- gibi durumlarda ortaya çıkan zararın ve kaybın telafi edilmesini kapsamaktadır (Durukanoğlu,2006:137).

- ***Hususi Avarya Particular;***
- En geniş kapsamlı risk çeşidi olup, müşterek avarya zararlarının yanı sıra mallarda özel nedenlerle meydana gelebilecek zararları da kapsamaktadır.
- Malların tamamının zarar görmesi gerekmemektedir.
- ***Sigortalanabilir Menfaat;***
- Sigorta sözleşmesinin oluşmasına esas teşkil eden ve sigortalanan malla, sigortalı arasında para ile ölçülebilir zarar ve sorumlulukların bedelidir.

- **Kloz;** Emtia ve nakliyat sigortalarında tam ziya, dar ve geniş teminat olmak üzere üç ana teminat türü bulunmaktadır. Bunlar teminatlar kısaca “Kloz” denilen özel şart maddelerinden oluşan metinlerdir. Kloz türleri aşağıdaki gibi açıklanabilir.
- *A Klozu;* Atomik harp silahları, radyoaktif maddelere bağlı ortaya çıkan kazalar, harp ve grev gibi istisnalar dışında sigortalı malda ortaya çıkan tüm hasar ve zararları kapsamaktadır. Radyoaktif maddeler için özel tespit edilmiş klozun A Klozuna ilave edilmesi gerekmektedir.
- *B Klozu;* Sigortalı ile sigortacının anlaştıkları özel rizikoları kapsamaktadır.

- *C Klozu*; malların sadece deniz kazalarına karşı sigortalanmasını kapsamakta olup, en dar kapsamlı sigorta klozu olarak belirtilebilir.
- Harp ve Grev rizikoları, yukarıda belirtilen klozlarda hariç tutulmuş olup, ancak ayrıca istenildiği takdirde, INSTITUTE WAR CLAUSES (CARGO) ile Harp rizikoları, INSTITUTE STRIKES CLAUSES (CARGO) ile Grev, Lokavt, Kargaşalık, H.H.K.N.H., Sabotaj ve Terör rizikoları bir ek primle teminata ayrıca dahil edilebilir.

- Emtia - Nakliyat Sigortalarında Teminat Türleri;
- 1.Tam Ziya ( tam teminat)
- 2.Dar Teminat
- 3.Geniş Teminat
- olarak belirtilebilir.

- **1.Tam Ziya Teminatı;**

- En dar teminat türü olup,
- En düşük bedelle temin edilmekte
- ve
- **Yükü taşıyan aracın fiilen ve mutlak surette, tamamen hasarlanması sonucunda,**
- taşınan malların fiilen ve tamamen hasarlanması durumunu teminat altına almaktadır.

- **2.Dar Teminat**

- Geniş kapsamlı teminata göre içeriği daraltılmıştır.
- Taşımanın yapıldığı aracın hasarlanması sonucu, taşınan değerlerin zarar görmesi halini tazmin etmektedir.

## • 2.Dar Teminat

- Taşıma yapılan aracın cinsine göre değişik isimler almakla beraber, teminat kapsamı değişmemektedir.
- Karayolunda kamyon klozu, demiryolunda demiryolu klozu, denizyolunda ise ( C ) klozu veya FPA (Free Particular Avarage) teminatı adlarını almaktadır.
- Havayolu ile yapılan taşımaların dar teminat ile sigortalanması mümkün olmamaktadır

- 3.Geniş Teminat

- Bir sigorta poliçesi ile taşınan ve emtia sigorta poliçesinde belirtilen istisnalar dışındaki tüm tehlikelere karşı emtia sigorta güvencesi altına alınmaktadır.
- Geniş teminat kapsamında istisna edilen bazı hususlar belirtilir ve bunun dışında kalan tüm haller sigorta teminatı kapsamında sayılmaktadır.

- Nakliye sigorta klotunda taşıma aracının kaza yapması sonucu oluşan hasar ve kayıplar ile sevkiyat sırasında oluşabilecek hırsızlık, ıslanma vb. nedenlerle ortaya çıkacak her türlü riskler teminata dahil olmaktadır.
- **Kara ve denizyolunda :**
- Institute Cargo Clauses ( A ) veya All Risks, **havayolunda ise :**
- institute Cargo Clauses ( Air ) adı altında verilmektedir.
-

## 5.5.8.2.Nakliyecinin Sorumluluk Sigortası

- *Sorumluluk Sigortası;*
- sigortalının mal varlığında ortaya çıkabilecek eksilme ve ortaya çıkabilecek kayıpların,
- sigortacı tarafından teminat kapsamına alınmasıdır.
- Burada nakliyecisi (taşıyıcı) için sigortalı olabilir menfaat; hizmet ürettiği alanda tabi olunan ve uyulmak zorunda kalınan yasal zorunluluklarıdır.

### 5.5.8.3.Kıymet Nakliyat Sigortası

- Para ve kıymetli evrakın,
- zırhlı araçlar ile ve görevliler nezaretinde veya posta yolu ile yapılan sevkiyatında uğrayacakları hasar ve kayıplar, silahlı gasp ve soygun dahil olmak üzere teminat altına almaktadır.
- **Sevkiyat zırhlı araçlarla ve görevli nezaretinde yapılmadığı takdirde teminat ancak ek prim ödenerek sağlanabilmektedir.**

- Sevkiyat posta yolu ile yapıldığında ise silahlı gasp ve soygun teminata dahil olmasına karşın, her türlü kısmi ve tamamen çalınma, teslim etmeme ve kaybolma riskleri dahil değildir. Ancak ek prim ödeyerek teminata dahil etmek mümkündür.

## 5.5.8.4.Tekne ve Navlun Sigortaları

- *Tekne Sigortaları* : Tekne sigortalarında asıl konu **gemidir**. Teknenin denizlerde, iç sularda (göl ve nehirler), limanda, marinada bağlıyken, deneme seferinde, tehlike halindeki başka bir tekneyi çekerken, yatma haricinde veya karada inşa halinde iken, sigorta ettirenin isteğine bağlı olarak bir ücret karşılığında belli rizikolara karşı teminat altına alınmasıdır.
- Bu sigorta türü 1 yıllık yapabileceği gibi, belirli bir sefer için de yapılabilmektedir.

- *Gemi inşa sigortaları* ise;
- teknenin kızağa konuş ile denize indirilişi arasındaki süre için yapılabilir.
- Burada sigortaya esas teşkil edecek değer, kızağa konduğu andaki değeri değil, inşaatın bittiği andaki değeridir.
- Yukarıdaki tanıma rağmen tekne sayılmayan bazı deniz araçları da (yüzer vinçler ve muhtelif deniz inşaat makineleri) tekne sigortaları dahilinde sigorta edilebilmektedir.

- *Navlun sigortaları,*
- denizyoluyla taşınacak bir emtia için ödenecek olan **navlunun deniz rizikolarına karşı teminat altına alınmasını** sağlar.
- **Sigortalı,** **navlunda menfaat sahibi olan** (gemi donatanı, gemi kiracısı, ihracatçı veya ithalatçı gibi) **kişidir.**